

DATA ACTULUI OFICIAL

Viorica CĂRARE,

profesor universitar, doctor habilitat, președintele Consiliului Concurenței

SUMMARY

The article defines competition procedural law as a distinct branch of law. The conditionality of competition procedural law is coming from other autonomous branches of law and for which the regulation of relations arising in the process of case examination of competition law infringement involves institutions and legal norms of civil procedural law, administrative law and criminal procedural law. Delimitation of competition procedural law from other branches of law is made by analyzing structural criteria of the legal system. The following criteria were analyzed: object of regulation, regulatory method, common principles, social interest, penalties and legal subject's quality.

Keywords: competition procedural law, civil procedural law, criminal procedural law, infringement of competition law, procedural acts, legal rules which make up the competition procedural law, procedural phase

REZUMAT

În articol se definește dreptul procesual concurențial ca o ramură de drept distinctă. Condiționările dreptului procesual concurențial vin din alte ramuri autonome de drept și pentru care reglementarea relațiilor ce apar în procesul examinării cazurilor de încălcare a legii concurențiale atrage instituțiile și normele juridice din dreptul procesual civil, dreptul administrativ și dreptul procesual penal. Delimitarea dreptului procesual concurențial de alte ramuri de drept se face prin analiza corespunderii criteriilor structurale ale sistemului de drept. Au fost analizate așa criterii ca: obiectul de reglementare, metoda de reglementare, principiile comune, interesul social, sancțiunile juridice și calitatea subiecților.

Cuvinte-cheie: drept procesual concurențial, drept procesual civil, drept procesual penal, încălcare a legislației concurențiale, normele dreptului procesual concurențial, actele dreptului procesual, acte procedurale, norme juridice care compun dreptul procesual concurențial, fază procesuală

Introducere. Ansamblul de norme juridice poate fi considerat sistem de drept numai în măsura în care elementele sale componente se structurează prin interrelații. Organizarea dreptului ca fenomen normativ de ramuri și instituții juridice însă nu trebuie și nu poate fi confundat cu sistemul legislativ sau al actelor normative.

Independent de gradul dezvoltării sistematizării prin încorporări sau codificări legislative și indiferent dacă normele se găsesc dispersate în diverse izvoare (încă nesistematizate), sistemul de drept face parte integrantă dintr-un anumit tip de drept. Integrarea normelor, concordanța (sau neconcordanța) normelor juridice, precum și diviziunea lor în instituții și ramuri, sînt determinate, în ultimă instanță, de specificul relațiilor sociale dominante într-o anumită societate [1].

Literatura de specialitate constată apariția unor ramuri ale dreptului care fac vulnerabilă vechea împărțire a dreptului în *public* și *privat*. Aceste ramuri se caracte-

rizează printr-o anumită tehnicitate, de unde și neutralitatea lor față de sistemul de drept în care se integrează ca discipline autonome (drept spațial, dreptul protecției mediului etc.) [2].

Materiale și metode aplicate. În vederea realizării studiului dat, au fost utilizate publicații științifice din domeniul dreptului concurențial și acte normative în vigoare din domeniul concurenței. Scopul acestui articol este definirea dreptului procesual concurențial ca o ramură de drept distinctă, condiționările căreia se află în alte ramuri autonome de drept.

Rezultate și discuții. Existența unei legislații speciale, a unui act normativ codificator, ce reunește normele unei anumite ramuri ale legislației ca, de exemplu, existența Codului silvic, a Codului aerian, nu echivalează cu existența unei ramuri de drept de sine stătătoare. Totodată, există ramuri de drept cărora nu le corespunde acte normative cu același profil. Tot astfel există ramuri care reunesc instituții

sau norme ce aparțin unor ramuri de drept distincte [3].

Astfel, considerăm că în cazul dreptului procesual concurențial sîntem în prezența unei ramuri de drept distincte, ale cărei condiționări se află în alte ramuri, autonome, de drept și care pentru reglementarea relațiilor ce apar în procesul examinării cazurilor de încălcare a legislației concurențiale atrage instituții și norme juridice din dreptul procesual civil, dreptul administrativ, dreptul procesual penal.

Literatura de specialitate [4] menționează că sistemul de drept este unitatea dreptului și diviziunea lui în părți independente, ramuri de drept și instituții juridice. Dreptul este un sistem complex și deschis, care interacționează nu numai cu mediul social (exterior lui), ci și cu fiecare dintre părțile lui constitutive. Sistemul de drept se autoreglează, adaptîndu-se permanent la schimbările mediului. Ca urmare a acestui proces de adaptabilitate, asistăm la apariția unor noi ramuri de drept și la

dispariția altora. În opinia noastră, anume această caracteristică a sistemului de drept a determinat apariția, delimitarea și dezvoltarea dreptului procesual concurențial ca ramură autonomă de drept.

Delimitarea dreptului procesual concurențial de alte ramuri de drept se poate face prin analiza corespunderii criteriilor de structurare ale sistemului de drept. Unul dintre criteriile de bază pentru delimitarea unei ramuri de drept este obiectul de reglementare.

I. Obiectul de reglementare al unei ramuri de drept presupune un anumit grup de relații sociale care au anumite trăsături specifice ramurii respective [5]. Când se fac referiri la obiectul comun de reglementare juridică specific unei ramuri de drept, se au în vedere mai multe aspecte, dintre care rețin atenția:

a) existența prealabilă a reglementărilor juridice ale unor anumite grupe de relații sociale distincte;

b) apariția concomitentă a relațiilor care formează obiectul ramurii respective de drept (relații sociale și juridice), precum și apariția unor raporturi sociale ca urmare a apariției anterioare a unor norme juridice care le-au consacrat existența [6].

Relațiile sociale care apar în procesul examinării cazurilor de încălcare a legislației concurențiale se caracterizează prin apariția concomitentă cu reglementările dreptului procesual concurențial. Deși dreptului procesual concurențial nu-i corespunde un act normativ cu același profil, reglementarea procesului examinării cazurilor de încălcare a legislației concurențiale se conține în legislația concurențială, fără a se delimita de normele materiale. Caracterul specific al relațiilor procesuale ce apar în cadrul examinării cazurilor de încăl-

care a legislației concurențiale ne permite să constatăm că acestea au un obiect distinct de reglementare.

Constatarea faptului constituirii unei ramuri de drept distincte numai în baza existenței obiectului propriu de reglementare este insuficientă, de aceea trebuie continuată analiza dreptului procesual concurențial prin prisma criteriilor de structurare ale sistemului de drept: metoda de reglementare, principiile comune, interesul social, sancțiunile juridice, calitatea subiecților raporturilor juridice.

II. Metoda de reglementare reprezintă mijlocul utilizat de legiuitor pentru exercitarea unei anumite influențe asupra diferitor relații sociale. În funcție de criteriul dat, deosebim metode bazate pe principiul egalității părților, metoda autoritaristă, metoda autonomismului, cea a recomandărilor.

Dreptul procesual concurențial, reglementând relațiile procedurale ce apar între autoritățile statale, părți și alți participanți la procesul examinării cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, este caracterizat prin raporturi de subordonare, metoda utilizată fiind cea autoritaristă.

III. Principiile comune sînt reguli generale de bază, comune majorității normelor de drept ce compun ramura de drept.

Dreptul procesual concurențial este caracterizat de următoarele *principii*:

- principiul proporționalității,
- principiul prezumției nevinovăției,
- principiul legalității,
- principiul protejării informațiilor confidențiale,
- principiul independenței,
- principiul adevărului,
- principiul oficialității,
- principiul egalității părților,
- principiul publicității,

- principiul oralității,
- principiul contradictorialității,
- principiul dreptului la apărare,
- principiul disponibilității,
- principiul nemijlocirii,
- principiul continuității etc.

Examinarea principiilor dreptului procesual concurențial ne permite să constatăm că, pe lângă principiile comune mai multor ramuri de drept, sînt și principii caracteristice numai dreptului procesual concurențial, cum ar fi principiul proporționalității, principiul protejării informațiilor confidențiale etc.

IV. Interesul social poate determina desprinderea unor raporturi juridice dintr-o ramură de drept și migrarea spre unele înrudite, ce fac parte dintr-o altă ramură, sau spre o ramură de drept în formare ca urmare a importanței pe care o are la un anumit moment dat în societate o anumită realitate socială [7].

Abordînd dreptul procesual concurențial, constatăm că această ramură de drept poate fi apreciată ca o ramură de drept mixtă de natură complexă, care s-a creat ca răspuns la interesul social de a fi reglementate relațiile ce apar în procesul aplicării legislației concurențiale și separarea lor de grupul de norme ce dirijau anterior aceste relații în alte ramuri de drept, cum ar fi: dreptul concurenței, dreptul administrativ, dreptul procesual civil etc. Dreptul procesual concurențial vizează afișarea valorii în ocrotirea cărota este interesată întreaga societate (economie de piață veritabilă, concurența loială), cît și valori în ocrotirea căroră este interesată numai persoana lezată (secretul comercial sau informația confidențială a întreprinderii).

V. Sancțiunile juridice aplicate în dreptul procesual concurențial se pot delimita în două grupe: sancțiuni ce vizează legalitatea actelor și sancțiuni de ordin pecuniar.

Astfel, ca și în cazul altor ramuri de drept procesual, actele procedurale întocmite cu încălcarea legislației sînt lovite de nulitate. Sancțiunile de ordin pecuniar (amenzile) au un caracter distinct sub aspectul modului de aplicare și al mărimii acestora. Astfel, art. 67 din Legea concurenței stabilește că prin derogare de la Codul contravențional amenzile pentru încălcarea normelor de procedură ale legislației concurențiale se stabilesc conform prezentei legi.

VI. Calitatea subiecților raporturilor juridice este un criteriu auxiliar de delimitare a ramurii de drept. Astfel, subiecții relațiilor de drept procesual concurențial au calități speciale: unul din subiecte este autoritatea de concurență – Consiliul Concurenței, alt subiect obligatoriu este întreprinderea în calitate sa de participant la relațiile concurențiale pe piață.

În concluzie, după analiza dreptului procesual concurențial prin prisma criteriilor de structurare ale sistemului de drept, putem constata că sîntem în prezența unei veritabile ramuri de drept cu obiect de reglementare propriu, metodă de reglementare, principii comune, interes social, sancțiuni juridice și calitatea subiecților distincte.

În calitate sa de ramură de drept distinctă, dreptul procesual concurențial se caracterizează ca:

1) ramură de drept public, deoarece: a) protejează un interes comun tuturor indivizilor societății, în special aplicarea legislației concurențiale în vederea instituirii unei veritabile economii de piață, cu o concurență loială; b) prin natura sa dreptul procesual concurențial este un drept imperativ; c) se manifestă cu preponderență prin acțiunea autoritară a Consiliului Concurenței, astfel reglementările dreptului procesual

concurențial cîrmuiesc activitatea Consiliului Concurenței, precum și relațiile acestuia cu alți subiecți (întreprinderi, autorități publice etc.);

2) ramură de drept mixtă de natură complexă, deoarece întrunește instituții juridice din mai multe ramuri de drept și, deși aparent este o ramură de drept intern, include multiple norme de drept internațional, pe care statele semnatare se obligă să le aplice, inclusiv prin armonizarea legislației naționale;

3) drept sancționator, reglementează modalitatea de valorificare a dreptului persoanei în fața autorității de concurență și instanțelor de judecată;

4) drept procedural, reglementează relațiile dintre subiecții de drept și organele de stat competente în a soluționa divergențele apărute ca urmare a nerespectării normelor dreptului concurenței.

Fiecare ramură a dreptului reglementează un anumit domeniu al relațiilor sociale. Astfel, și dreptul procesual concurențial este constituit din ansamblul de norme juridice care conțin reguli procedurale necesare bunei desfășurări a examinării încălcărilor legislației concurențiale.

Dreptul procesual concurențial, așadar, cuprinde totalitatea normelor juridice care reglementează activitatea autorităților statului, a părților, precum și raporturile ce se stabilesc în procesul de constatare a faptelor ce constituie încălcări ale legislației concurențiale și a aplicării sancțiunilor și măsurilor prevăzute de legislația concurențială celor care le-au săvîrșit.

Înfăptuirea justiției în cazul comiterii unor încălcări ale legislației concurențiale nu poate fi arbitrară, aceasta trebuie să fie bine ordonată și reglementată prin lege. De la comiterea unor fapte de încăl-

care a legislației concurențiale și pînă la încetarea acestora, inclusiv sancționarea și executarea pedepsei, mai multe organe ale statului desfășoară activitatea prin care se constată existența unei încălcări a legislației concurențiale și se realizează raportul juridic procesual concurențial.

Activitatea instanțelor de judecată în soluționarea conflictului de drept concurențial este importantă, dar imposibilă actualmente fără o activitate premergătoare judecării, prin care se descoperă încălcarea legislației concurențiale.

Statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale prin activitatea mai multor organe specializate: Consiliul Concurenței și instanțele de judecată.

Ținînd cont de experiența altor ramuri de drept procedural, normele dreptului procesual concurențial prevăd ce acte trebuie îndeplinite pe parcursul examinării cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, în ce condiții și ce organe sau persoane au dreptul sau obligația de a le efectua. Regulile procedurale prevăd cum trebuie de procedat pentru a se aduce la îndeplinire actele procesuale.

Actele dreptului procesual concurențial sînt de două feluri:

1. Acte procesuale ce reprezintă exercitarea unui drept, unei prerogative, unei îndatorii și au ca urmare declanșarea activității procesuale (efectuarea inspecțiilor, audierea părților și altor persoane fizice sau juridice etc.).

2. Acte procedurale, care sînt actele ce se întocmesc pentru aducerea la îndeplinire și în care se materializează actul procesual (ordin

de efectuare a inspecției, delegația de inspecție, procesul-verbal privind efectuarea inspecției etc.).

Normele juridice care compun dreptul procesual concurențial abilitază autoritățile statului să desfășoare ansamblul activităților statale în vederea tragerii la răspundere a persoanelor care au comis încălcări ale prevederilor legislației concurențiale, prin aplicarea anumitor sancțiuni și măsuri coercitive.

Particularitățile relațiilor sociale reglementate de legislația concurențială reclamă existența unor reguli de procedură specifice, care trebuie deosebite de normele dreptului procesual civil, dreptul procesual penal sau administrativ.

Obiectul dreptului procesual concurențial îl formează raporturile juridice ce se stabilesc în cadrul relațiilor sociale determinate de activitatea organizată de stat în vederea sancționării pentru încălcarea legislației concurențiale. Normele juridice procesual concurențiale indică ce organe sînt chemate să îndeplinească activitățile necesare realizării tragerii la răspundere pentru acțiunile anticoncurențiale, atribuțiile acestora, actele procesuale și procedurale care trebuie îndeplinite, participanții la proces, drepturile și obligațiile acestora etc.

Sarcinile dreptului procesual concurențial sînt:

1. Stabilirea organelor competente să participe la desfășurarea procesului de examinare a încălcării legislației concurențiale și a sferii de atribuții ale acestor organe.

2. Stabilirea participanților, drepturilor și obligațiilor acestora.

3. Stabilirea unui sistem de garanții procesuale necesare realizării și exercitării drepturilor subiecților participanți la proces.

Nu orice componentă a aplicării legislației procesual-concurențiale

poate fi considerată ca fază procesuală, în acest sens fiind diviziuni mai mici. Astfel, procesul aplicării legislației concurențiale procesuale poate fi împărțit în: *faze, etape, stadii, momente*.

Fazele corespund celor mai importante grupări, criteriul fiind principalele activități procesuale: examinarea încălcării concurențiale, judecata, punerea în executare. Fazele și activitățile se desfășoară succesiv, progresiv și coordonat. În unele situații, anumite faze pot lipsi din procesul de aplicare a legislației concurențiale. Astfel, în cazul comiterii unor acte de concurență neloială, întreprinderea ale cărei interese legitime au fost lezate și a scăpat termenul de prescripție se poate adresa în instanța de judecată. Executarea benevolă sau neatacarea deciziei Plenului Consiliului Concurenței exclude etapa judecării.

Fazele procesului de aplicare a prevederilor legislației procesual concurențiale, constituie diviziuni ale acestuia în care se efectuează un complex de activități desfășurate succesiv, progresiv și coordonat, în bază de raporturi juridice caracteristice, de organele oficiale.

Faza procesuală are următoarele particularități:

1. Scop distinct, ce rezultă din scopul general.

2. Anumite organe și persoane care participă în această activitate.

3. Caracteristicile activităților efectuate de către subiecți.

4. Caracterul raporturilor juridice apărute între subiecți.

5. Act procesual (decizia) ce marchează finalizarea unei activități și determină mișcarea cauzei spre o nouă treaptă calitativă.

Sistemul acțiunilor procesuale în cazul aplicării legislației concurențiale este alcătuit din faze obligatorii și faze facultative. Fa-

zele *obligatorii* sînt examinarea încălcării legislației concurențiale și executarea. Fazele *facultative* sînt judecarea cauzei, inclusiv examinarea în urma executării căilor ordinare de atac și examinarea cauzei în urma executării căilor extraordinare de atac.

Prima fază este examinarea încălcării legislației concurențiale. Ea începe din momentul sesizării Consiliului Concurenței despre faptul existenței unei informații privind presupusul caz de încălcare a legislației concurențiale și se finalizează odată cu adoptarea deciziei Plenului Consiliului Concurenței asupra cazului dat.

Examinarea încălcării legislației concurențiale constă în faptul efectuării actelor procesuale și de investigație de către Consiliul Concurenței, în scopul stabilirii circumstanțelor cauzei, administrării și verificării probelor, stabilirea persoanelor vinovate.

În prima fază, examinarea încălcării legislației concurențiale se deosebesc *trei etape*:

1. Examinarea preliminară a cazului (la plîngere sau din oficiu).

2. Investigația de subdiviziunile specializate ale aparatului executiv al Consiliului Concurenței.

3. Investigația sub egida Plenului Consiliului Concurenței.

La prima etapă, denumită *examinare preliminară*, Consiliul Concurenței determină dacă există temeuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației concurențiale. Examinarea preliminară poate fi inițiată la plîngere sau din oficiu. Pentru a fi abilitat cu dreptul de a depune o plîngere privind presupusele acțiuni anticoncurențiale, autorul trebuie să demonstreze interesul legitim, adică să demonstreze că comportamentul denunțat afectează în mod real și direct interesele lui. Con-

siliul Concurenței poate începe examinarea din oficiu, în baza materialelor de care dispune referitor la presupusa încălcare a legislației concurențiale. La etapa examinării preliminare, care nu poate depăși 30 de zile lucrătoare de la data depunerii plângerii, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină de la întreprinderi, asociații de întreprinderi, de la autorități ale administrației publice documentele și informațiile necesare.

Examinarea preliminară poate fi divizată în *două stadii*:

i. examinarea preliminară fără participarea Plenului Consiliului Concurenței;

ii. examinarea preliminară cu participarea Plenului Consiliului Concurenței.

Examinarea preliminară fără participarea Plenului Consiliului Concurenței este efectuată de subdiviziunile specializate ale aparatului executiv al Consiliului Concurenței. În baza informațiilor prezentate de autorul plângerii și celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, se întocmește o notă privind examinarea preliminară.

Dacă în baza informațiilor prezentate de autorul plângerii și celor acumulate pe parcursul examinării preliminare nu există temeiuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației concurențiale, Consiliul Concurenței va informa în scris autorul plângerii despre aceasta, indicând motivele unei asemenea concluzii, și îi va acorda un termen de 10 zile lucrătoare în care acesta să-și exprime în scris punctul de vedere. În cazul în care autorul plângerii nu prezintă observații relevante în termen de 10 zile, plângerea este considerată retrasă în mod tacit. Dacă autorul plângerii își expune observațiile în termenul menționat, începe examinarea preliminară cu

participarea Plenului Consiliului Concurenței care poate: a) respinge prin decizie plângerea, în cazul în care obiecțiile primite nu conduc la o altă evaluare a plângerii; sau b) dispune prin dispoziție efectuarea investigației.

Etapa a doua, investigația de subdiviziunile specializate ale aparatului executiv al Consiliului Concurenței, începe după adoptarea de plenul Consiliului Concurenței a dispoziției privind efectuarea investigației și se finalizează odată cu transmiterea Raportului de investigație, observațiilor părților și a materialelor acumulate pe parcursul investigației Plenului Consiliului Concurenței. Această etapă, în funcție de transparența activității, poate fi divizată în *două stadii*:

i. stadiul *închis* al investigației cazului de subdiviziunile specializate ale aparatului executiv al Consiliului Concurenței;

ii. stadiul *deschis* al investigației cazului de subdiviziunile specializate ale aparatului executiv al Consiliului Concurenței.

În primul stadiu al investigației cazului de subdiviziunile specializate ale aparatului executiv al Consiliului Concurenței, raportorul desemnat de Plen, în comun cu echipa de investigație determinată de Președintele Consiliului Concurenței, efectuează multiple acte procesuale în vederea probării comiterii încălcării legislației concurențiale. În procesul activității echipei, membrii acesteia, pe lângă solicitările unor informații, au dreptul de a solicita interviuri, efectua inspecții la întreprinderi, iar cu mandatul judecătoresc pot efectua inspecții și în locuințele private ale persoanelor din organele de conducere ale întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi. În rezultatul stadiului închis al

investigației cazului de subdiviziunile specializate ale aparatului executiv al Consiliului Concurenței, raportorul desemnat de Plen, în comun cu echipa de investigație, întocmește Raportul de investigație, versiunea neconfidențială a căruia se transmite părților și altor persoane interesate, la solicitare.

Stadiul deschis al investigației cazului de subdiviziunile specializate ale aparatului executiv al Consiliului Concurenței începe după remiterea Raportului de investigație părților și se finalizează odată cu transmiterea Raportului dat, observațiilor părților și materialelor acumulate pe parcursul investigației Plenului Consiliului Concurenței. Astfel, după primirea Raportului de investigație, părțile au dreptul de a solicita accesul la dosar, în vederea cunoașterii probelor pe care Consiliul Concurenței s-a bazat la întocmirea Raportului de investigație. Accesul al dosar trebuie să fie asigurat de Consiliul Concurenței sub rezerva interesului legitim al întreprinderilor de a-și proteja informațiile confidențiale și secretele comerciale. În termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii Raportului de investigație, părțile au dreptul să aibă acces la dosar și să prezinte observații asupra raportului. După expirarea termenului stabilit pentru prezentarea observațiilor, Raportul de investigație și toate materialele acumulate se transmit Plenului Consiliului Concurenței, în vederea continuării investigației.

Etapa a treia, investigația sub egida Plenului Consiliului Concurenței, începe odată cu transmiterea Raportului de investigație și a tuturor materialelor acumulate Plenului Consiliului Concurenței și se finalizează odată cu adoptarea Deciziei Plenului Consiliului Concurenței.

În cadrul acestei etape, în vederea creării opiniei membrilor Plenului Consiliului Concurenței cu privire la circumstanțele cauzei, probele acumulate, vinovăția părților și sancțiunea aplicabilă, se pot organiza audieri ale părților sau ale altor persoane. Totodată, se poate solicita opinia organelor de specialitate asupra cazului investigat și orice altă informație suplimentară ce ar contribui la examinarea sub toate aspectele a cazului aflat în investigație.

După examinarea raportului de investigație, observațiilor părților, materialelor acumulate în cadrul investigației și, după caz, după desfășurarea audierilor, Plenul Consiliului Concurenței decide: a) încetarea investigației cazului, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni; sau b) adoptarea unei decizii de constatare a încălcării.

Faza II – judecarea cauzei. Judecarea cauzei de încălcare a legislației concurențiale este o fază instituită în baza principiului accesului liber la justiție. Este necesar de menționat că această fază nu este obligatorie și este evitată dacă decizia Plenului Consiliului Concurenței nu este atacată.

În cazul în care întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi nu sînt de acord cu decizia Plenului Consiliului Concurenței, prin care s-a stabilit o amendă sau o penalitate, cazul va fi examinat în procedură de contencios administrativ de Curtea de Apel Chișinău. Este necesar de menționat că Deciziile și prescripțiile Consiliului Concurenței pot fi atacate, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acestora de către părți, nemijlocit în instanța de contencios

administrativ competentă, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile. Intentarea acțiunii în justiție nu suspendă executarea deciziei sau prescripției Consiliului Concurenței pînă la soluționarea cauzei în fond de instanța de judecată, dacă instanța nu dispune altfel.

Faza III – executarea deciziei. Deciziile și prescripțiile adoptate de Plenul Consiliului Concurenței se execută, în termenul menționat în ele, de către întreprinderile, asociațiile de întreprinderi, autoritățile administrației publice cărora le sînt adresate. Persoanele vizate sînt obligate să informeze Consiliul Concurenței despre măsurile întreprinse în vederea executării deciziei, în termenul stabilit în aceasta.

În cazul neexecutării în termen de către întreprinderi și asociații de întreprinderi a deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, executarea silită a acestora se efectuează în conformitate cu prevederile legii și ale Codului de executare.

În cazul în care autoritățile și instituțiile administrației publice centrale sau locale nu execută sau nu se conformează, în termenul stabilit, măsurilor dispuse prin decizie de către Consiliul Concurenței, în scopul restabilirii mediului concurențial, acesta, în termen de șase luni de la data expirării perioadei prevăzute în decizie, înaintează acțiune în contencios administrativ, solicitînd instanței, după caz, anularea în tot sau în parte a actului care a condus la restrîngerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, obligarea autorității sau instituției în cauză să emită un act administrativ sau să efectueze o măsură ce se impune.

Concluzii. În articol a fost definit dreptul procesual concurențial ca o totalitate de norme juridice care reglementează activitatea autorităților statului, a părților,

precum și rapoartele ce se stabilesc în procesul de constatare a faptelor ce constituie încălcări ale legislației concurențiale și a aplicării sancțiunilor și măsurilor prevăzute de legislația concurențială celor care le-au săvîrșit.

Recenzent:

L. DANDARA,

doctor, conferențiar universitar,
șef Catedră Drept

Referințe bibliografice

1. Dvoracek Maria, Lupu Gherghe. Teoria generală a dreptului. Iași: Editura Fundației Chemarea, 1996, p. 149.
2. Ibidem.
3. Popescu Sofia. Teoria generală a dreptului. București: Lumina Lex, 2000, p. 218.
4. Popa Carmen. Teoria generală a dreptului. București: Lumina Lex, 2001, p. 296.
5. Ibidem, p. 300.
6. Dvoracek Maria, Lupu Gherghe. Op. cit., p.153.
7. Popa Carmen. Op. cit., p. 302.